

Sygn. akt: I C 138/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2015 r.

Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Anna Lipnicka
Protokolant:	Karina Błażewska

po rozpoznaniu w dniu 18 listopada 2015 r. w Kędzierzynie-Koźlu

sprawy z powództwa **I. B.**

przeciwko A. B.

zwolnienie zajętego przedmiotu spod egzekucji

1. zwalnia od egzekucji samochód osobowy marki V. (...), rok produkcji 1999, o numerze rejestracyjnym (...), zajęty przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kędzierzynie-Koźlu - P. S. w sprawie egzekucyjnej o sygnaturze akt Kmp 7/05 z wniosku A. B. przeciwko dłużnikowi K. B. o świadczenia alimentacyjne;
2. odstępuje od obciążenia pozwanego A. B., reprezentowanego przez opiekuna prawnego w osobie J. B., kosztami procesu.

I C 138/14

UZASADNIENIE

Dnia 31.01.2014 r. I. B. wystąpiła z pozwem skierowanym przeciwko A. B. (reprezentowanemu przez opiekuna prawnego – matkę J. B.) o zwolnienie spod egzekucji ruchomości stanowiącej samochód osobowy marki V. (...), rok produkcji 1999, o numerze rejestracyjnym (...), zajęty przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kędzierzynie-Koźlu - P. S. w sprawie egzekucyjnej o sygnaturze akt Kmp 7/05 z wniosku A. B. przeciwko dłużnikowi K. B. o świadczenia alimentacyjne.

Uzasadniając powództwo I. B. argumentowała, że sporny samochód stanowi przedmiot wchodzący w skład majątku wspólnego jej i K. B., przeciwko któremu pozwany A. B. prowadzi postępowanie egzekucyjne o świadczenie alimentacyjne.

J. B., będąca opiekunem prawnym ubezwłasnowolnionego całkowicie pozwanego A. B., wniosła o oddalenie powództwa w całości, zarzucając, że ojciec pozwanego K. B. posiada zaległości alimentacyjne wobec pozwanego jako wierzyciela w sprawie KMP 7/05. J. B. argumentowała, że dłużnik posiada odpowiednie środki finansowe na zaspokojenie roszczenia, pracuje poza granicami kraju, a mimo to nie utrzymuje kontaktu z synem, jak też nie pomaga w jego utrzymaniu.

Pozwany A. B. z powodu niepełnosprawności po uzyskaniu pełnoletności został ubezwłasnowolniony całkowicie, a jego opiekunem prawnym Sąd Rejonowy w Strzelcach Opolskich ustanowił J. B. (postanowienie z dn. 29.07.2014 r. sygn. III RNs 77/14).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka, I. B. od dnia 13.04.2004 r. pozostaje w związku małżeńskim z K. B.. K. B., z poprzedniego związku małżeńskiego z J. B. ma syna – pozwanego A. B..

Bezsporne, a ponadto dowód z :

- uwierzytelnionej kserokopii odpisu skróconego aktu małżeństwa USC w R. nr (...) - k.10,
- przesłuchania świadka K. B. w drodze zabezpieczenia dowodu - k.39,

Wnioskiem z dn. 20.01.2005 r. małoletni wówczas A. B.(reprezentowany przez przedstawiciela ustawowego J. B.) wszczął przeciwko ojcu K. B.postępowanie egzekucyjne o zapłatę świadczeń alimentacyjnych. Tytułami wykonawczymi stanowiącymi podstawę egzekucji są: wyrok Sądu Rejonowego w Strzelcach Opolskich wydany dnia 31 października 2007 r. w sprawie sygn. III RC 117/07 i wyrok Sądu Rejonowego w Strzelcach Opolskich z dn. 19 listopada 2012 r. w sprawie sygn. III RC 236/11 w przedmiocie świadczeń alimentacyjnych, na podstawie których sąd od K. B.zasądził na rzecz syna A.obowiązek zapłaty alimentów. Postępowanie prowadzone jest przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kędzierzynie - Koźlu P. S.pod sygn. akt KMP 7/05. W toku trwającej egzekucji, sądowy organ egzekucyjny w dniu 30.12.2013 r. zajął 1/2 udziału dłużnika K. B.w prawie własności ruchomości stanowiącej samochód osobowy marki V. (...), rok produkcji 1999, koloru białego o numerze rejestracyjnym (...). Zajęty pojazd objęty jest wspólnością majątkową małżeńską powódki oraz jej męża, K. B.. Przeciwno I. B.nie został sporządzony tytuł wykonawczy poprzez nadanie klauzuli wykonalności z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową. Samochód został kupiony przez I. B.oraz K. B.za cenę 8.000 zł na podstawie umowy sprzedaży zawartej w dn. 26.05.2012 r. za środki pieniężne pochodzące z własnych oszczędności (1.000 zł) oraz pieniędzy otrzymanych w formie pożyczki od rodziny (matek oraz cioci powódki); pożyczone pieniądze obecnie małżonkowie zwracają krewnym.

Dowód:

- akta komornicze Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kędzierzynie - Koźlu P. S. KMP 7/05,
- umowa kupna – sprzedaży samochodu z dn. 26.05.2012 r. - k.14,
- kopia dowodu rejestracyjnego pojazdu - k.7-9,
- przesłuchanie świadka K. B. w drodze zabezpieczenia dowodu - k.39,
- przesłuchanie I. B. w charakterze strony.

Pozwany A. B. z powodu niepełnosprawności po uzyskaniu pełnoletności został ubezwłasnowolniony całkowicie, a jego opiekunem prawnym Sąd Rejonowy w Strzelcach Opolskich ustanowił J. B. (postanowienie z dn. 29.07.2014 r. sygn. III RNs 77/14). K. B. ze związku z I. B. ma czworo dzieci w wieku lat 11, 9 (ciąża bliźniacza) oraz 4. Sporny samochód służy do użytku codziennego powódce, na której w zasadniczej mierze spoczywa obowiązek opieki nad dziećmi. K. B. pracuje poza granicami kraju, do domu przyjeżdża raz na dwa lub trzy tygodnie, pozostając w nim na sobotę i niedzielę. K. B. realizuje świadczenie alimentacyjne na syna A. w niepełnej wysokości tj. 500 zł miesięcznie z 900 zł zasądzonych. K. B. został pozbawiony władzy rodzicielskiej nad synem, nie ma z nim kontaktu od czasu, kiedy syn skończył 8 miesiąc życia. J. B. sama sprawuje opiekę nad A. B., otrzymuje wynagrodzenie z tytułu świadczonej pracy około 1.700 zł miesięcznie.

Dowód:

- akta Sądu Rejonowego w Strzelcach Opolskich sygn. III R Op 12/14,
- przesłuchanie I. B. w charakterze strony,
- przesłuchanie świadka K. B. w drodze zabezpieczenia dowodu k.39,
- przesłuchanie J. B. w charakterze strony.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo w przedmiotowej sprawie podlega uwzględnieniu.

Powódka I. B. swoje roszczenie wywodziła z art. 841 §1 k.p.c domagając się zwolnienia spod egzekucji ruchomości stanowiącej samochód osobowy marki V. (...), rok produkcji 1999, o numerze rejestracyjnym (...), zajętego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kędzierzynie-Koźlu - P. S. w sprawie egzekucyjnej o sygnaturze akt Kmp 7/05 prowadzonej z wniosku A. B. przeciwko dłużnikowi K. B. o świadczenia alimentacyjne.

Ustalenia faktyczne w sprawie, poddanej ocenie Sądu Rejonowego, zastały poczynione w oparciu o dowody z dokumentów urzędowych, prywatnych, zeznania świadków K. B. oraz przesłuchania powódki I. B. i J. B. (w charakterze strony postępowania jako opiekuna prawnego ubezwłasnowolnionego całkowicie pozwanego A. B.), które Sąd obdarzył walorem wiarygodności jako spójne i logiczne. Okoliczności faktyczne miały charakter bezsporny co do faktu prowadzenia z wniosku pozwanego przeciwko K. B. postępowania egzekucyjnego o świadczenie alimentacyjne, istnienia tego obowiązku po stronie dłużnika, a także faktu zajęcia w toku postępowania spornego pojazdu. Poza sporem pozostawał również fakt nabycia samochodu przez powódkę I. B. i jej męża K. B. w trakcie trwania wspólności majątkowej małżeńskiej.

Na tej podstawie Sąd uznał, że powództwo oparte na art. 841 § 1 k.p.c. zasługuje na uwzględnienie. Zgodnie z tym przepisem **osoba trzecia** może w drodze powództwa żądać zwolnienia zajętego przedmiotu od egzekucji, jeżeli skierowanie do niego egzekucji narusza jej prawa. Obecnie ugruntowane jest tak w orzecznictwie jak i doktrynie stanowisku, że osobą trzecią w rozumieniu powołanego przepisu jest niewątpliwie małżonek dłużnika, jeżeli przeciwko niemu nie została nadana klauzula wykonalności na podstawie art. 787 k.p.c z ograniczeniem jego odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową. (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2008 r. sygn. III CZP 105/08).

Z ustalonego w niniejszej sprawie stanu faktycznego wynika, że postępowanie egzekucyjne, które prowadzone jest przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kędzierzynie - Koźlu P. S. pod sygn. akt. KMP 7/05 dotyczy wyłącznie dłużnika K. B.. Po zajęciu spornego pojazdu J. B., będąca opiekunem prawnym pozwanego nie wystąpiła przeciwko I. B. jako małżonce dłużnika o nadanie także przeciwko niej klauzuli wykonalności celem rozszerzenia egzekucji na majątek objęty wspólnością majątkową powódki. Mając na uwadze treść art. 787 k.p.c. stwierdzić należy, że na podstawie tytułu egzekucyjnego wystawionego przeciwko jednemu z byłych małżonków nie można prowadzić egzekucji z majątku objętego wspólnością ustawową.

Z nie zakwestionowanego przez pozwanego stanu faktycznego sprawy wynika ponadto, że strony pozostają w ustroju wspólności majątkowej małżeńskiej, a sporny samochód został nabyty w trakcie jej trwania, ze środków wspólnych oraz przy pomocy rodziny obu małżonków, co przesądza o tym, że pojazd stanowi wspólny dorobek dłużnika K. B. i jego żony – powódki I. B.. W tym stanie rzeczy, do oceny przedmiotowego powództwa zastosowanie będą miały także przepisy kodeksu rodzinnego i opiekuńczego regulującego kwestię wspólności majątkowej pomiędzy małżonkami w trakcie trwania małżeństwa. Zgodnie z art. 31 § 1 k.r. i o. z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Zgodnie też z art. 43 § 1 k.r. i o.,

oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym. W powołanym przepisie wyrażono zasadę równych udziałów małżonków, zgodnie z którą, małżonkowie w czasie trwania wspólności tworzą majątek wspólny, do którego mają równe uprawnienia, mające w czasie trwania wspólności nierozdzielny (niesamodzielny) charakter. Z treści przepisu wynika, że w trakcie trwania małżeństwa, istnieje majątek wspólny małżonków, a wówczas udział każdego z małżonków w majątku wspólnym jest bezułankowy (nie ma zatem udziałów ułamkowych i w tym znaczeniu jest to wspólność bezudziałowa). Wspólność majątku małżonków powstaje z mocy ustawy i dotyczy majątku traktowanego jako całość (wspólność łączna). Ponadto, w świetle powołanych norm prawa stwierdzić także należy, że udziały małżonków są co do zasady równe, ale dotyczą całego majątku, a nie poszczególnych jego składników. W efekcie powyższych założeń, wierzyciel małżonka nie może w czasie trwania wspólności ustawowej żądać zaspokojenia z udziału, który w razie ustania wspólności przypadnie temu małżonkowi w majątku wspólnym lub w poszczególnych przedmiotach należących do tego majątku (art. 42 k.r. i o.). Bezsprzeczne jest, że powódka pozostaje w związku małżeńskim z K. B., nie ma podstaw faktycznych do uznania, że doszło do przekształcenia ustroju majątkowego małżeńskiego I. B. i jej męża, co skutkowałoby powstaniem udziałów w ich dorobku. W świetle powyższego, okoliczność podnoszona przez J. B., że powód nie realizuje należycie ciężącego obowiązku alimentacyjnego względem pozwanego nie może stanowić okoliczności przemawiającej za oddaleniem powództwa.

W rezultacie na podstawie powołanych przepisów prawa Sąd uwzględnił powództwo i zwolnił od egzekucji samochód osobowy marki V. (...), rok produkcji 1999, o numerze rejestracyjnym (...), zajęty przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kędzierzynie-Koźlu - P. S.w sprawie egzekucyjnej o sygnaturze akt Kmp 7/05 z wniosku A. B.przeciwko dłużnikowi K. B.o świadczenia alimentacyjne.

Na podst. art. 102 k.p.c. sąd odstąpił od obciążania pozwanego A. B. kosztami procesu, z uwagi na sytuację zdrowotną pozwanego (pozwany urodził się z porażeniem mózgowym, jest osobą specjalnej troski) oraz majątkową jego oraz J. B., która w zasadniczej mierze partycypuje w kosztach jego utrzymania uzyskując sama dochód ze świadczonej pracy w wysokości 1700 zł.